

Nr 73

Av herrar **Osvald och Ollén**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Statens vattenfallsverk: Kraftverksbyggnader m. m.*

I årets statsverksproposition har för nästa budgetår beräknats en miljon kronor såsom en del av kostnaden för en planerad kraftstation vid *Letsi* i Lilla Lule älv (bilaga 27 till statsverkspropositionen s. 118).

På grund av den betydelse som Lilla Lule älvs dalgång har för både renskötseln och laxfisket och som enastående naturminnesmärke hör denna älv till de vattendrag, som tills vidare icke bör få exploateras. I varje fall bör icke några åtgärder härför vidtagas, innan *naturvårdsdelegationen* framlagt sin reviderade förteckning över sjöar och vattendrag, som bör skyddas mot exploatering för kraftverksändamål. Denna revision kan beträffande Lilla Lule älv beräknas vara klar inom den allra närmaste framtiden.

Vattenfallsstyrelsen har visserligen upplyst att Letsi, som är det i Lilla Lule älv längst ned i älven belägna vattenfallet, icke ligger i den del av älven, som naturskyddsintressena slagit särskild vakt om (s. 103). Älvens nederbördsområde — vari ingår huvuddelen av Sarek — bör emellertid betraktas som en helhet. Om ett kraftverk bygges i älvens nedersta del, kan detta under åberopande av önskemål om ett rationellare tillvaratagande av kraftstationens resurser i framtiden lätt ge anledning till framställningar om reglering av skilda delar av det ovanför liggande nederbördsområdet. Därtill kommer att letsiområdet torde vara av väsentlig betydelse *dels* för renskötseln och därmed för samernas i trakten levnadsbetingelser, *dels ock* för laxreproduktionen i älven och därmed för laxfisket ej blott i de båda luleälvarna utan i hela östersjöområdet.

Kommunikationsministern har visserligen, med hänvisning till att Letsi kraftverk är av stort värde ur samhällsekonomisk synpunkt och att vattenfallsstyrelsen framhållit att ett uppförande av en kraftstation vid Letsi är ekonomiskt motiverat även om vidare utbyggnader eller regleringar i Lilla Lule älv inte skulle medges, anfört följande.

Med hänsyn till dessa förhållanden anser jag — dock utan att på något sätt vilja föregripa prövningen av företagets tillåtlighet enligt vattenlagen — det i förevarande sammanhang, där det gäller anslagstilldelning till vattenfallsstyrelsen, vara nödvändigt att preliminärt räkna med uppförandet av den nu aktuella anläggningen. Denna slutsats bygger således allenast på en prövning av behovet och angelägenheten av denna anläggning i och för sig och i förhållande till andra statliga investeringsprojekt samt av möjligheten att förverkliga densamma mot bakgrunden av den aktuella statsfinansiella och samhällsekonomiska situationen. Då det icke bedömts vara

uteslutet att vattendomstol hinner taga ställning till frågan om tillåtligheten av företaget redan under nästa budgetår, finner jag det angeläget att, därest sådant tillstånd då erhålles, anläggningen icke skall fördröjas genom att beslut i investeringsfrågan ej föreligger. Jag har därför i enlighet med vattenfallsstyrelsens förslag beräknat en medelsförbrukning för nästa budgetår av en miljon kronor för det nu aktuella byggnadsföretaget. Därvid förutsättes att inga som helst förberedande arbeten på anläggningen vare sig i vatten eller på land kommer att vidtagas innan verkställbart tillstånd till densamma föreligger av vattendomstol.

Då emellertid sista ordet i frågan om det ifrågasatta kraftverksbyggets tillåtlighet torde tillkomma Kungl. Maj:t i statsrådet, kan ett bifall av riksdagen till propositionen i denna punkt lätt tagas till intäkt för påståendet att riksdagen för sin del ser den ifrågavarande exploateringen med gillande. Även av denna anledning bör anslagsyrkandet avslås.

På grund av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte avslå det i statsverkspropositionen framställda yrkandet om anslag till Kraftverksbyggnader m. m. i vad det avser en miljon kronor för uppförande av ett kraftverk vid Letsi i Lilla Lule älv.

Stockholm den 26 januari 1959

Hugo Osvald

David Ollén